

ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง
รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง
รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบมาตรา ๑๙ (๖) มาตรา ๓๕ วรรคสี่ และมาตรา ๔๐
วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สิน
และหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานไต่สวน หรือ
คณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้เป็นผู้รับผิดชอบ
ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินหรือสำนวนไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
และเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี

“การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน” หมายความว่า การตรวจสอบความถูกต้องและความมี
อยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน ด้วยวิธีดำเนินการตรวจสอบปกติ ตรวจสอบเพื่อ
ยืนยันข้อมูล หรือตรวจสอบเชิงลึก แล้วแต่กรณี

“การตรวจสอบปกติ” หมายความว่า การตรวจสอบรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามเอกสาร
ประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
ได้แสดงไว้

“การตรวจสอบเพื่อยืนยันข้อมูล” หมายความว่า การตรวจสอบรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินได้แสดงไว้ โดยขอทราบข้อเท็จจริง หรือขอเอกสารหลักฐานไปยังหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชน หรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ให้ถ้อยคำ

“การตรวจสอบเชิงลึก” หมายความว่า การตรวจสอบรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินได้แสดงไว้ในกรณีที่มีผู้แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้สินของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สิน หรือปรากฏพฤติการณ์ของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินว่าจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ หรือมีพฤติการณ์ปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดโดยไม่ชอบ หรือมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าจะมีการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สิน หรือปรากฏพฤติการณ์ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีลักษณะเป็นการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือรั่วรัยผิดปกติ

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามระเบียบนี้ และให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ เมื่อได้รับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอให้ประธานกรรมการ หรือกรรมการ ซึ่งประธานกรรมการมอบหมายลงลายมือชื่อหรือกระทำด้วยวิธีอื่นใด แทนการลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินโดยเร็ว ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการลงลายมือชื่อหรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดแทนการลงลายมือชื่อประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งประธานกรรมการมอบหมายกำกับไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ข้อ ๖ ในกรณีที่บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามข้อ ๕ เป็นของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดเผยบัญชีให้สาธารณชนทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว

การเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอประธานกรรมการ พิจารณาอนุมัติและลงนามในประกาศเปิดเผย และรายงานการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจากบุคคลตามวรรคหนึ่ง จะเปิดเผยได้ก็ต่อเมื่อการเปิดเผยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีหรือการวินิจฉัยชี้ขาด และได้รับการร้องขอจากศาลหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินหรือในกรณีที่เจ้าของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นยินยอมให้มีการเปิดเผย

การเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามวรรคสาม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำความเข้าใจพร้อมเหตุผลเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ทั้งนี้ ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ข้อ ๗ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานไต่สวน หรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินการแทน แล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัยก็ได้

ในกรณีที่แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง ต้องประกอบด้วยประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ แต่ถ้าเป็นกรณีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ประธานอนุกรรมการต้องเป็นกรรมการ ทั้งนี้ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับฐานะและระดับของตำแหน่ง ของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามสมควร

ข้อ ๘ ในกรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพราะเหตุที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดพ้นจากตำแหน่ง ตาย หรือพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี ให้ทำการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้น โดยให้นำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ตาย หรือพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี แล้วแต่กรณี เปรียบเทียบกับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้เมื่อครั้งเข้ารับตำแหน่ง

ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ (๑) ที่ยื่นกรณีดำรงตำแหน่งครบทุกสามปี พ้นจากตำแหน่ง ตาย หรือพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปีให้นำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่บุคคลดังกล่าวยื่นในกรณีดังกล่าวแล้วแต่กรณี เปรียบเทียบกับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นไว้เมื่อเข้ารับตำแหน่ง

ข้อ ๙ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งหรือตาย และปรากฏว่าผู้นั้นหรือทายาทหรือผู้จัดการมรดกของผู้นั้น จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินทำการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือของกองมรดกได้โดยไม่ต้องอาศัยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่จะต้องยื่นโดยทำการเปรียบเทียบทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่พ้นจากตำแหน่งหรือตาย กับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้เมื่อครั้งเข้ารับตำแหน่ง

หมวด ๒

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๑๐ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจสอบปกติ
- (๒) ตรวจสอบเพื่อยืนยันข้อมูล
- (๓) ตรวจสอบเชิงลึก

ข้อ ๑๑ การตรวจสอบปกติ ให้ดำเนินการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เมื่อมีการรับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินด้วยก็ได้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับผลการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่งเสนอเลขาธิการ หรือรองเลขาธิการหรือผู้ช่วยเลขาธิการ หรือผู้อำนวยการที่เลขาธิการมอบหมาย ว่ามีเหตุอันสมควรหรือมีกรณีจำเป็นต้องตรวจสอบเพื่อยืนยันข้อมูลหรือตรวจสอบเชิงลึกหรือไม่ กรณีไม่มีเหตุอันสมควรหรือความจำเป็นต้องตรวจสอบเพื่อยืนยันข้อมูลหรือตรวจสอบเชิงลึกตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ ก็ให้ดำเนินการตามที่ระบุไว้ในข้อ ๒๘ ต่อไป

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่ามีความจำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบเพื่อยืนยันข้อมูล ให้ทำความเห็นเสนอเลขาธิการ หรือรองเลขาธิการหรือผู้ช่วยเลขาธิการหรือผู้อำนวยการที่เลขาธิการมอบหมาย เพื่อพิจารณานุมัติ

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องตรวจสอบเชิงลึก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำความเห็นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณามอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานไต่สวน หรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ข้อ ๑๔ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้พนักงานไต่สวนหรือคณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินมีอำนาจตามมาตรา ๒๕ (๑) (๒) และ (๓)

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง หากจำเป็นต้องทำหนังสือหรือคำสั่ง ให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นผู้ลงนามในหนังสือหรือคำสั่งดังกล่าว

(๑) กรณีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเป็นผู้ได้รับมอบหมาย ให้ประธานอนุกรรมการเป็นผู้ลงนาม

(๒) กรณีที่พนักงานไตสวนเป็นผู้ได้รับมอบหมาย ให้พนักงานไตสวนเป็นผู้ลงนาม

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานหรือสถาบันการเงินเกี่ยวกับรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือบุคคลอื่นที่มีหลักฐานเพียงพอว่าเกี่ยวข้องกับรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าว ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินจัดทำคำขออนุมัติเข้าถึงข้อมูลเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานหรือสถาบันการเงิน

ข้อ ๑๖ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้จะใช้สำเนาที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาที่ถูกต้องก็ได้

ถ้าหาต้นฉบับเอกสารไม่ได้เพราะสูญหาย หรือน่าเชื่อว่าถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่นจะนำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบแทนก็ได้

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่มาให้ถ้อยคำ หรือเรียกบุคคลดังกล่าวไม่ได้ภายในเวลาอันสมควร ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินจะไม่สอบปากคำบุคคลดังกล่าวก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุอันไว้ในรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

ข้อ ๑๘ การสอบปากคำบุคคล ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่นั้นด้วย เว้นแต่ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินอนุญาตเพื่อประโยชน์แห่งการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ข้อ ๑๙ ก่อนเริ่มสอบปากคำบุคคล ให้แจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบว่าผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และการให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน อาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้อ ๒๐ การสอบปากคำบุคคล ให้บันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด กรณีที่มีการแก้ไข ตกเติม ข้อความในบันทึกถ้อยคำ ให้ผู้ให้ถ้อยคำและผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินลงลายมือชื่อกำกับในข้อความที่มีการแก้ไข ตกเติม เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง หรือจะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้าให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุแห่งการไม่ลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้น

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ให้นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเห็นว่าการรวบรวมพยานหลักฐานใดจะทำให้การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญ ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินจะงดเสียก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินด้วย

ข้อ ๒๒ การเข้าไปตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แสดงตนพร้อมหนังสือขอเข้าตรวจสอบ

(๒) การตรวจสอบต้องกระทำในเวลากลางวันต่อหน้าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้แทนเป็นผู้นำทำการตรวจสอบและอำนวยความสะดวกตามสมควร

(๓) ถ้าการตรวจสอบกระทำไม่แล้วเสร็จในเวลากลางวัน หรือมีเหตุอื่นใดที่ไม่อาจทำการตรวจสอบในเวลากลางวัน จะทำการตรวจสอบในเวลากลางคืนก็ได้ แต่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้นำทำการตรวจสอบก่อน ในกรณีนี้ ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินบันทึกความยินยอมของผู้นำทำการตรวจสอบไว้ในบันทึกการตรวจสอบด้วย

ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินบันทึกรายละเอียดการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินที่ตรวจสอบได้นั้นแล้วอ่านให้ผู้นำทำการตรวจสอบฟัง พร้อมทั้งให้ผู้นำทำการตรวจสอบลงลายมือชื่อในบันทึกการตรวจสอบด้วย ถ้าผู้นำทำการตรวจสอบดังกล่าวไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึกการตรวจสอบ ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินบันทึกไว้

ข้อ ๒๓ ในกรณีจำเป็นต้องตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินที่อยู่ในต่างประเทศ ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินทำความเห็นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อประสานขอความร่วมมือจากกระทรวงการต่างประเทศ ในการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง หรือมอบหมายให้เอกอัครราชทูตหรือกงสุลของประเทศไทย หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยในต่างประเทศเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินแทนก็ได้

ข้อ ๒๔ ในการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน หากมีกรณีจำเป็นต้องเรียกข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือสถาบันการเงินหรือผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมทางการเงิน ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาโดยเร็ว

ข้อ ๒๕ ในการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน หากมีกรณีจำเป็นต้องใช้อำนาจของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาโดยเร็ว

ข้อ ๒๖ เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว หากมีพฤติการณ์ปรากฏ หรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดโดย ไม่ชอบ หรือมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าจะมีการโอน ยักยัก แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สิน หรือปรากฏพฤติการณ์ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีลักษณะเป็นการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินทำความเห็นเสนอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบ ธุรกรรมทางการเงินหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตรวจสอบเห็นว่าทรัพย์สินรายการใด ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และมี พฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมีการโอน ยักยัก แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สินดังกล่าว ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราว และแจ้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทราบ โดยเร็ว

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกัน ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินนำเสนอ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาโดยเร็ว

เมื่อมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน แจ้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทราบและจัดให้มีการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สินโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดชั่วคราวมิได้เกี่ยวข้องกับ การที่ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อยึดหรือ อายัดทรัพย์สินนั้นไว้ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าว ไม่มีพฤติการณ์ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัด หรือจนกว่าจะมี คำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกคำร้องในคดีนั้น แต่ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ก็ให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้นั้น

ข้อ ๒๘ เมื่อได้ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ปรากฏ ผลการตรวจสอบว่าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นถูกต้องและมีอยู่จริง ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเก็บเป็นข้อมูลไว้เพื่อ ประกอบการพิจารณาตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินต่อไป

กรณีที่ได้ดำเนินการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองแล้ว ไม่ปรากฏว่าทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินจัดทำรายงาน ผลการตรวจสอบนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๒๙ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษา รายงานดังกล่าวให้รายงานว่ามีความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือไม่ ถ้าเป็นกรณีปรากฏว่าทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือเป็นรายงานผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา จะแสดงรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงด้วยก็ได้

ภายหลังได้ประกาศรายงานผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หากมีพฤติการณ์ปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดโดยไม่ชอบ หรือมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าจะมีการโอน ยักยอก แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สิน หรือปรากฏพฤติการณ์ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีลักษณะเป็นการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าวต่อไป เว้นแต่ข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานดังกล่าวไม่ใช่สาระสำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ข้อ ๓๐ ในกรณีผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินปรากฏพฤติการณ์น่าเชื่อว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินแจ้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองชี้แจงข้อเท็จจริงโดยให้ระยะเวลาในการชี้แจงหรือการได้มาของทรัพย์สิน แล้วแต่กรณีไม่น้อยกว่าสิบห้าวันแต่ไม่เกินสามสิบวัน ทั้งนี้ หากผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมจะขยายระยะเวลาชี้แจงข้อเท็จจริงออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ให้ขยายได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเห็นว่าพยานหลักฐานใดที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอ้างถึงไม่เกี่ยวกับประเด็นการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินหรือเป็นการประวิงเวลาให้ชักช้า ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินจะไม่ไต่สวนหรือตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพยานหลักฐานนั้นก็ได้

ในการพิจารณาขยายระยะเวลาการชี้แจงข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานไต่สวนให้เป็นผู้รับผิดชอบให้นำเสนอเลขาธิการ หรือรองเลขาธิการหรือผู้ช่วยเลขาธิการที่เลขาธิการมอบหมาย พิจารณา

(๒) กรณีแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้เป็นผู้รับผิดชอบให้คณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๓๑ รายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินกรณีตรวจสอบเพื่อยืนยันข้อมูลและการตรวจสอบเชิงลึก อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ชื่อสกุล ตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๒) วันเดือนปีที่เข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง หรือพ้นจากตำแหน่งครบหนึ่งปี แล้วแต่กรณี
- (๓) วันเดือนปีที่ยื่นบัญชี
- (๔) ชื่อคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
- (๕) สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ได้จากการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน
- (๖) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (๗) สรุปความเห็นเกี่ยวกับรายงานผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

สำหรับรายงานผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติที่จะร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดิน รวมทั้งสถานที่ตั้ง ชื่อ และที่อยู่ของผู้ครอบครองหรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ด้วย

ในกรณีที่ไม่สามารถร้องขอต่อศาลเพื่อให้บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกติได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีทรัพย์สินอื่น ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง ชื่อ และที่อยู่ของผู้ครอบครอง หรือมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าว เพื่อร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินแทนด้วย

ข้อ ๓๒ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินจัดทำคำร้อง รายงาน เอกสาร และความเห็น เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงนาม เพื่อส่งเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยชี้ขาดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ

ข้อ ๓๓ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินจัดทำรายงาน เอกสาร และความเห็น เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ลงนามภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ แล้วจัดส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นดังกล่าวไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้ทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไป

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งให้ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ และได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์แล้ว หากคณะทำงานดังกล่าวไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินคดีได้ และเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้อำนาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานคดีเป็นผู้ดำเนินคดีแทน ตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการมอบหมายให้พนักงานได้สอบสวนดำเนินคดีในชั้นศาล หรือจะแต่งตั้งทนายความเพื่อดำเนินคดีแทน ตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการแต่งตั้งทนายความและการจ่ายเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายแก่ทนายความก็ได้

หมวด ๓

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ส่วนที่ ๑

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ (๑)

ข้อ ๓๕ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้นำข้อ ๑๐ ถึงข้อ ๒๘ และข้อ ๓๐ ถึงข้อ ๓๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๖ ในกรณีผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐมีพฤติการณ์ ร่ำรวยผิดปกติหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าร่ำรวยผิดปกติ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแต่งตั้งพนักงานไต่สวน หรือคณะอนุกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไป ทั้งนี้ ตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการไต่สวนข้อเท็จจริง

ส่วนที่ ๒

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๔๐ (๒)

ข้อ ๓๗ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูง ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดตามมาตรา ๔๐ (๒) มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตามที่มีอยู่จริงในวันที่เข้ารับตำแหน่ง ทุกห้าปีที่อยู่ในตำแหน่ง และพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศ และให้รวมถึงทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วยการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ช.

ข้อ ๓๘ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นการดำรงตำแหน่งครบทุกห้าปี ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ดำรงตำแหน่งครบทุกห้าปี

(๓) กรณีพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ข้อ ๓๙ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามส่วนที่ ๒ นี้ ให้ดำเนินการตรวจสอบเมื่อมีการกล่าวหาหรือเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือพฤติการณ์ปรากฏ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวร้ายวร้ายผิดปกติ หรือเป็นกรณีที่พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้นำข้อ ๑๐ ถึงข้อ ๒๘ และข้อ ๓๐ ถึงข้อ ๓๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๐ ในกรณีผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมีพฤติการณ์ร้ายวร้ายผิดปกติ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าร้ายวร้ายผิดปกติ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแต่งตั้งพนักงานไต่สวน หรือคณะอนุกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไป ทั้งนี้ ตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการไต่สวนข้อเท็จจริง

หมวด ๔

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด

ข้อ ๔๑ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ตามมาตรา ๑๐๗/๑๘ (๔) และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ณ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๔๒ กรณีผลการตรวจสอบปรากฏว่า ทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดถูกต้องและมีอยู่จริง และไม่ปรากฏว่าทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดจัดทำรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. รับทราบรายงานผลการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด จัดทำรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวเสนอประธานกรรมการลงนามและนำประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรือแต่งตั้งผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ก็ได้

ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดหรือผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคสาม แล้วแต่กรณี ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วสรุปข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่ได้จากการตรวจสอบพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาต่อไป

ข้อ ๔๓ ในกรณีผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ปรากฏพฤติการณ์น่าเชื่อว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ หรือยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ หรือมีพฤติการณ์ปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดโดยไม่ชอบ หรือมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าจะมีการโอน ยักยอก แปรสภาพ หรือชุกซ่อนทรัพย์สิน หรือปรากฏพฤติการณ์ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีลักษณะเป็นการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดส่งรายงานพร้อมเอกสารหลักฐานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินดำเนินการต่อไป

หมวด ๕

การทำลายบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

ข้อ ๔๔ การเก็บรักษาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อไม่มีความจำเป็นต้องดำเนินการใด ๆ อีก ให้เก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี

เมื่อครบกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีเสนอเลขาธิการพิจารณาเพื่อทำลาย

ข้อ ๔๕ สำนักงาน ป.ป.ช. อาจจัดเก็บบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามข้อ ๔๔ ในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ก่อนดำเนินการทำลายก็ได้

ข้อ ๔๖ บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้แสดงไว้ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่เก็บรักษาไว้ที่สำนักงาน ป.ป.ช. หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งเกินห้าปีแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำเสนอเลขาธิการพิจารณาเพื่อทำลาย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

ปานเทพ กล้าณรงค์ราญ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ